



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XVIII. De Locato & Conducto. D. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

„pro voluntate sua depositum revocare,
 „contra quod compensationi locus non
 „est, ut contractus, qui ex bona fide ori-
 „tur, ad perfidiam minimè referatur,
 „quamvis compensatio admittatur in
 „aliis, si causa, ex qua postulatur, sit liqui-
 „da & facilem exitum habitura; sic v. g.
 si mihi debeas centum ex mutuo, & ego
 tibi vicissim ex empto, licitè tibi petenti
 oppono compensationem; ast ex juris
 dispositione non potest quis prætextu de-
 biti rem depositam vel commodatam re-
 tinere, saltem pro foro externo; nisi in
 re ipsa necessarias fecerit expensas, quæ
 prius refundendæ, cum eo casu nulla
 detur præsumptio perfidiæ, ait *Gonz.*
ad h. cap.

Cætera de Commodato, Deposito &
 Precario neutraliter vide in Nucl. Theol.
Exam. 14. n. 3.

TITULUS XVII. & XVIII.

*De Emptione & Venditione. Item de
 Locato & Conducto.*

I. I. **D**E EMPTIONE ET VENDITIONE *h. t. c. c.*
 ait Pontifex: „Secundùm jus, si
 „res infra dimidium justii pretii sit ven-
 „dita, in arbitrio emptoris est, vel sup-
 „plere, si velit, quod deest justo pretio,
 „re

vel venditionem rescindere. Potest tamen Minor vel Ecclesia ob enormem læsionem petere restitutionem in integrum, & hoc modo obtinere rescissionem contractûs. Quæ de Emptione-Venditione hîc tradunt Canonistæ, vide in Nucl. Theol. Exam. 15. n. 4.

2. II. DE LOCATO ET CONDUCTO *h. t.*

c. 3. decernitur: „Propter sterilitatem
 „magnam sine culpa coloni seu casu fortuito contingentem, colonis Ecclesiæ
 „pro rata remissio pensionis est facienda, nisi cum ubertate præcedentis vel subsequentis anni valeat sterilitas compensari. Verùm invito inquilino domum inhabitare vel reficere poteris, si necessitas (quæ tamen non imminebat locationis tempore) id exposcat, remissâ sibi pro residuo temporis pensione; qui etiam inde rationabiliter amovetur, si perversè (vel physicè, reddendo eam suâ culpâ vel negligentia) notabiliter deteriorem; (vel moraliter, v. g. inducendo in domum meretrices vel fures cum viciniæ scandalo & domûs diffamatione) ibi fuerit conversatus; vel cum Canonem per biennium non solvisset, sibi satisfactione celeri non providit. Unde licet Emphyteutæ ob sterilitatem remitti non debeat pensio, utpote quam non

422 LIBER III. TITULUS XVII. & XVIII.
ratione fructuum, sed tantum, eamque
ordinarie modicam, in recognitionem
Dominii prestare debet; Colono tamen
conductio pensio propter usum rei & in
recompensationem fructuum solvenda
ob casum fortuitum est remittenda.

3. Item *c. 6. h. t.* statuitur: „Potest Em-
„phyteuta (Ecclesia primitus requisita,
„eique nuntiato, quantum sibi ab aliis
„offertur, si nolle se emere dixerit; vel
„a denuntiationis tempore duorum spa-
„tium mensium sit elapsum) melioratio-
„nes & jus sibi competens aliis vendere.
„Emphyteuta quoque secus presumen-
„do, vel cessando in solutione Canonis
„per biennium (nisi celeri satisfactione
„postmodum sibi consulere studuisset)
„juste potest repelli, non obstante, quod
„ei, ut Canonem solveret, non extitit
„nuntiatum, cum in hoc casu dies statu-
„ta pro domino interpellat.

4. Circa hoc notant DD. 1.^{mo}: Quod
licet Emphyteusis non possit vendi irre-
quisito domino; possit tamen sine ipsius
consensu alienari titulo non lucrativo,
v. g. dotis, donationis, legati, &c. modo
priusquam novus emphyteuta in posses-
sionem mittitur, id domino significetur,
ut declaret, an ipsum tanquam idoneum
velit admittere & investire. 2.^{do}: Quod
licet

licet emphyteufis laica jure civili non cadat in *Commiffum*, nisi per triennium Canon non fit solutus; in Ecclesiastica tamen jure Canonico statutum fit folium biennium, ita ut celeri folutione, i. e. intra modicum temporis fpatium, judicis vel prudentis viri arbitrio determinandum, moram poft lapfum biennii purgare poffit; aft elapfo termino folutionis potest dominus declarare, emphyteutam incidiffe in *commiffum* contra legem pœnalem, privantem ipfum emphyteufi, quamvis is fine Judicis ministerio feu propriâ auctoritate ipfum expellere è poffeffione nequeat.

5. Nihilominus potest dominus directus remittere caducitatem; quod exercitè cenfetur facere, fi receperit novas penfiones, non obftante pteftatione, utpote facto contrariâ, de refervatione fui juris: fi verò recipiat Canonem antiquum cum pteftatione, quòd velit fibi falvum manere jus caducitatis, ea non cenfetur remiffa, quia pteftatione jus fuum pteftanti confervatur. Verùm, fi Prælatuſ Ecclefiæ Cathedralis vel Collegiatae aut Monafterii poft declarationem caducitatis recipiat novas penfiones, non cenfetur remiffa caducitas, quia, factâ confolidatione dominiis utilis cum dire-

cto, is Ecclesiæ præjudicare nequit sine consensu Capituli; secus, si ante illam declarationem eas receperit, quia circa jus primò quærendum Prælati potest Ecclesiæ obesse. Ita *Schmaltzgr. b. t. n. ult.*
An privatus sine protestatione accipiens antiquos Canones, censeatur remittere caducitatem? Item An caducatus eos teneatur solvere cum amissione Emphyteusis? Disputatur, teste Leuren. b. t. Q. 375.

De Locatione & Conductione; item de Emphyteusi actum est in Nucl. Theol. *Exam. 15. n. 7. & 8.*

TITULUS XIX.

De Rerum Permutatione.

I. Juxta *L. i. ff. de Rer. permut.* hæc definitur, quòd fit rei unius ad alteram mutua præstatio, ut ex rei traditione dominium hinc inde transferatur. Unde necesse est, ut PERMUTANTES sint rerum Domini; neque enim rei alienæ permutatio subsistit, ex *d. L. §. ideoque*. Hinc quamvis juxta dicta in Nucl. Theol. *Exam. 15. n. 4. §. 5.* Si fur emat equum Titii pro pretio furtivo, fur fiat dominus equi, non autem Titius per se dominus pretii furtivi, sed hoc evictò illi solùm remaneat actio personalis in furem; si tamen fur per-

muter